

Strävorna

8A Tänk till tusen

- ... utvecklar sin förmåga att reflektera över sina erfarenheter av begrepp och metoder i matematiken och sina egna matematiska aktiviteter.
- ... grundläggande talbegrepp och räkning med reella tal, närmevärden, proportionalitet och procent.

Avsikt

Att genom ett spännande tärningsspel använda kunskaper om tals storlek, positionssystemet och strategiska bedömningar. Spelet är dessutom en utmärkt ljuddämpare!

Matematikinnehåll

För att vinna *Tänk till tusen* krävs god taluppfattning – och en del tur med tärningen. Spelet kan på olika sätt utvidgas och innehålla omfattande aritmetik och problemlösning.

Förkunskaper

Kunna använda standardalgoritm för att addera tre tresiffriga tal eller använda motsvarande talsortsräkning.

Material

Kopiera spelplanen på sista sidan.

Beskrivning

Varje deltagare ritar upp en spelplan med $3 \cdot 3$ rutor. Första gången kan det vara smidigt att ha färdigkopierade spelplaner att dela ut, se tillhörande pdf. I fortsättningen ritas de på kladdpapper.

En person utses att sköta tärningen – en vanlig sexsidig. Tärningsskötaren slår tärningen och säger det slagna talet högt och tydligt. Det är viktigt att det är tyst i rummet så alla hör vad tärningsskötaren säger. Om någon frågar om, kan det lätt bli förvirrat.

Deltagarna skriver talet i valfri ruta. Fortsätt tills spelplanen är full, tärningen ska alltså slås nio gånger. *Det finns då tre tresiffriga tal på spelplanen. Dessa summeras och den deltagare som kommer närmast 1 000 vinner.* 1002 är alltså bättre än 996.

Spelet ska gå ganska fort och inskrivet tal måste stå kvar. Det är förbjudet att använda sudd och det är inte heller tillåtet att först skriva talen vid sidan av spelplanen för att senare plocka in dem.

Variation

Det är enkelt att variera spelet genom att säga talen på olika språk som engelska, tyska, franska och t ex rövarspråket. Lägg eventuellt på en OH med siffrorna och dess namn. Låt elever som kan andra språk sköta tärningen och lära sina kamrater. Lär man sig räkneramsan på ett främmande språk kan det vara kul att kunna räkna upp till tio. Byt då ut den vanliga tärningen till en tiosidig, 0–9, och ändra eventuellt summan. Även om tio inte finns på tärningen och inte heller kan användas i detta spel, är det ändå naturligare att räkna till tio och inte sluta på nio.

Utveckling

Sätt in decimaltecken på spelplanen så det blir ental, tiondelar och hundradelar. Bestäm t ex att summan ska hamna så nära fem som möjligt. Gör spelplaner som passar övriga räknesätt.

Efter en avslutad omgång kan eleverna t ex undersöka hur många som fått samma summa. Hur många olika summor det går att få med de siffror som använts? Vilken är minsta möjliga summa? Största möjliga?

Ursprung

Spelidén är hämtad från boken *Nya spel* av Dan Glimne (ISBN 91-32-31918-5). Där beskrivs det som "mattelärarens favoritspel" och en lite mer avancerad poängberäkning föreslås.

Webblänk

På följande länk finns en webbplats med talen 1 – 10 på ett mycket stort antal språk:
<http://www.zompist.com/numbers.shtml>

Tänk till tusen

Spelplan

+

+

+

+

+

+

+

+

+

			+				+			
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--

			+				+			
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--

			+				+			
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--

			+				+			
--	--	--	---	--	--	--	---	--	--	--

